

KLUB ZA STAROU PRAHU

Mostecká 1, 118 00 Praha 1

Praha, 20. dubna 2020

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Staroměstské náměstí 615
110 00 Praha 1

Věc: Stanovisko Klubu Za starou Prahu k návrhu stavebního zákona

Stavební zákon je naprosto klíčový předpis, jehož kvalita ovlivňuje nejen budoucí výstavbu, ale také reálné možnosti zachování a ochrany kulturního dědictví. Ve stanovisku k věcnému záměru z prosince 2019 musel Klub konstatovat, že okolnosti vzniku tohoto zásadního legislativního nástroje jsou v mnoha ohledech velmi sporné. Mezi nejproblematictější body věcného záměru patřilo nejen automatické vygenerování stavebního povolení po uplynutí dané lhůty, ale také neúčast veřejnosti ve stavebním řízení či oslabení památkové péče její integrací do stavebního úřadu a zrušení závaznosti jejích odborných stanovisek.

Je třeba konstatovat, že předložená verze návrhu stavebního zákona představuje vůči předchozím variantám určitý kvalitativní posun. Z hlediska památkové péče je naprosto klíčové, že výkon památkové péče do stavebního úřadu v principu integrován nebude a že se do předpisu dostala závaznost památkových stanovisek. Důležitá je i skutečnost, že předloha opustila jak myšlenku, že územně plánovací dokumentace bude vydávána právními předpisy, tak i nebezpečnou ideu automaticky generovaného rozhodnutí o povolení stavby.

Přes tyto pozitivní posuny však v návrhu zákona zůstávají sporné momenty, které kvalifikovanou ochranu památek výrazně komplikují nebo dokonce znemožňují. Jedná se zejména o následující body:

1. Památková péče je v ochranných pásmech nesystémově integrována do stavebního úřadu, což zásadně ohrožuje jak její kvalitu, tak i její provázání s ochranou kulturních památek, památkových rezervací a památkových zón

Nevidíme jediný důvod, proč by ochranná pásma měla být vyjmuta ze standardního režimu výkonu státní památkové péče a integrována do působnosti stavebního úřadu bez možnosti formulace závazného stanoviska. Rozhodování v ochranných pásmech památkových rezervací je z hlediska uchování jejich urbanistického i krajinného kontextu zcela zásadní a není možné jej z celku památkové péče vyjmout. Připomínáme, že toto zjevné oslabení výkonu památkové péče by se týkalo například i ochranného pásma Pražské památkové rezervace, která je památkou UNESCO a u níž je ochrana panoramatu otázkou naprosto stěžejní.

2. „Fikce“ závazného stanoviska památkové péče v případě nevydání stanoviska v požadované lhůtě je nesystémová a nebezpečná. Závazné stanovisko může být navíc „fiktivně“ vydáno i v případě, že stavebník nedodal dokumentaci v takové kvalitě a rozsahu, která by odborné rozhodnutí umožnila

Jednoznačně v návrhu oceňujeme zachování závazných památkových stanovisek. Považujeme nicméně za naprosto alarmující, že návrh stavebního zákona předpokládá, že by takové závazné stanovisko mohlo být vydáno formu fikce v situaci, kdy ve stanovené lhůtě dotčený orgán své závazné stanovisko nevydá. Souhlasíme s nutností stanovení lhůt pro úkony dotčených orgánů i kontrolu dodržování lhůt. Není však možné, aby k povolení památkově sporného zásahu došlo na základě pouhé nečinnosti dotčeného orgánu. Navrhujeme proto, aby byla stejně jako v případě vydání stavebního povolení fikce opuštěna ve prospěch posunutí k vyřízení stupně vyšší instance. Tato úprava je chybná o to více, že navržený stavební zákon ani nepředpokládá, že by vliv na lhůtu mohla mít otázka bezvadnosti žádosti. Lhůta se tak rozběhne i v případě, kdy je podána žádost zcela neúplná anebo naprosto nekvalitní. Celý proces tak může skončit vydáním fiktivního souhlasu, ač vlastně není zřejmé, k čemu byl tento souhlas vydán.

3. Stavební zákon zásadně omezuje účast veřejnosti v řízení.

Za naprosto alarmující považujeme skutečnost, že je nadále pokračováno v prohlubování trendu, který založila již poslední rozsáhlá novela stavebního zákona z roku 2017, kdy je oklešťována a omezována role veřejnosti na jednotlivých povolovacích řízeních. V tomto trendu návrh pokračuje a tento negativní stav naopak posiluje. Jsme přesvědčeni, že adekvátní účast veřejnosti je v tomto případě naprosto klíčová a nelze ji pod jakoukoli záminkou oslabovat nebo dokonce eliminovat.

Zpracování těchto bodů do navrženého předpisu považujeme za zásadní nejen pro zlepšení kvality zákona a možnost reálného hájení všech jím dotčených veřejných zájmů, ale také pro posílení důvěry veřejnosti v jeho transparentní a odborné uplatňování.

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.
Místopředseda Klubu Za starou Prahu

PhDr. Kateřina Bečková
Předsedkyně Klubu Za starou Prahu

*Klub Za starou Prahu, z.s.
Mostecká 1, 118 00 Praha 1, ID datové schránky: ny4e65u
E-mail: zastarouprahu@seznam.cz, www.zastarouprahu.cz
Návštěvní hodiny: středa 15-17,30 hod., tel. 257 530 599*